

Osaühingule ATORAT õhusaasteloa andmine

I. ASJAOLUD

Osaühing ATORAT (registrikood 10149559, aadress Pikk 4, Võru linn, 65604 Võru maakond, edaspidi *käitaja*) esitas 24.01.2017 Keskkonnaametile õhusaasteloa taotluse ja lubatud heitkoguste projekti (edaspidi *LHK*), mis registreeriti Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 24.01.2017 kirjana nr 15-2/17/1523. Käitaja taotles uut tähtajatut õhusaasteluba Võru linnas Pikk 4 (katastritunnus 91901:011:0088) asuvale katlamajale. Käitaja omab nimetatud katlamaja käitamiseks välisõhu saasteluba nr L.ÕV.VÕ-146341. Uut õhusaasteluba taotletakse seoses olemasoleva välisõhu saasteloa kehtimisaja lõppemisega 17.04.2017.

Käitaja põhitegevusalaks on enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus (EMTAK kood 68201). Muu tegevusala, millele õhusaasteluba taotletakse, on auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine (EMTAKi kood 35301). Käitaja katlamajal on kokku kaks saasteallikat: põhikatla korsten (SA-10) ja reservkatla korsten (SA-20). Mõlema korstna kõrgus on 22 m ning väljumisava diameetrid vastavalt 0,5 m ja 0,6 m. Katlamajas asuvate katelde summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 1,08 MWth. Planeeritav aastane küttekogus on kuni 985 tonni saepuru (või hakkpuitu) ning kuni 70 tonni küttepuid. Põhikatlast väljuvate suitsugaaside puhastamiseks tahketest osakestest on katlamajja paigaldatud multitsüklon MC-500, mille puhastusaste on >76%.

Käitaja tootmisterritoorium asub Võru linna Nõõrimaa tööstuspiirkonnas, lähim elamumaa (asustuseta) asub käitaja territooriumist 25 m kaugusel põhja suunas. Lähimad üksikelamud asuvad käitaja katlamajast 225 m kaugusel põhja suunas (Pikk 1 ja 3) ja 260 kaugusel lääne suunas (Põllu 6 ja 8). Katlamaja ei asu kaitse- ega hoiualal, Natura 2000 linnu- ega looduslal. Kaitstavad loodusobjektid territooriumil puuduvad.

Keskkonnaamet kontrollis esitatud õhusaasteloa taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määruses nr 74 (edaspidi *määrus nr 74*) „Õhusaasteloa taotlusele ja lubatud heitkoguste projektile esitatavad täpsustatud nõuded, loa taotluse ja loa vormid“¹ esitatud nõuetele ning leidis, et käitaja õhusaasteloa taotlus ja LHK projekt vastasid määruse nr 74 nõuetele.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi ka *KeÜS*) § 47 lg 2 alusel avalikustab Keskkonnaamet teate õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (www.ametlikudteadaanded.ee) ja kohalikus või maakondlikus ajalehes.

KeÜS § 47 lg 1 p 7 kohaselt võib teade sisaldada lisaks õhusaasteloa taotluse väljapaneku ajale ja kohale ka õhusaasteloa kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta. Sellest lähtuvalt avaldas Keskkonnaamet XX.03.2017 õhusaasteloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate koos eelnõu väljapaneku aja ning kohaga ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Sama teade ilmus ajalehes Võrumaa Teatajas XX.03.2017. KeÜS § 47 lg 2¹ kohaselt tasus ajalehes avaldamise kulud õhusaasteloa taotleja.

Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema haldusmenetluse seaduse (edaspidi ka *HMS*) § 49 lg 2 ja KeÜS § 48 lg 4 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks 2 nädalat eelnõu kättesaamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

Keskkonnaamet edastas tulenevalt KeÜS § 43 lõikest 1 õhusaasteloa taotluse ja eelnõud Võru Linnavalitsusele arvamuse saamiseks. Kohalikul omavalitsusel on tulenevalt KeÜS § 43 lõikest 2 õigus esitada kirjalikult arvamus õhusaasteloa taotluse kohta ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

Keskkonnaamet teavitas XX.03.2017 kirjaga (registreerimisnumber 15-2/17/XXX) õhusaasteloa andmise algatamisest ja eelnõu valmimisest KeÜS § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid, saates vastava teate ettevõtte käitise tootmisterritooriumiga piirnevate kinnisasjade omanikele. Avalikustamise käigus huvitatuid isikuid *lisandus/ei lisandunud*. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

II. KAALUTLUSED

Keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 “Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heite künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba” § 3 lg 1 kohaselt peab käitaja omama oma katlamaja käitamiseks õhusaasteluba, sest käitaja tootmisterritooriumil asuvate põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on suurem kui 1 MW_{th}. Atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi *AÕKS*) § 89 kohaselt annab õhusaasteloa Keskkonnaamet. Vastavalt AÕKS § 90 antakse saasteluba tähtajatult või kindlaksmääratud tähtjaks. Käitaja taotles tähtajatut õhusaasteluba.

AÕKS § 91 lg 2 p 3 ja § 98 lg 1 p 3 sätestab, et õhusaasteloa taotlusele ja LHK projektile tuleb kanda kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas või vajaduse korral lühemas ajaühikus, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm. Sellest tulenevalt ei ole LHK projektis ja loa taotlusel kajastatud käitaja põletusseadmetest tekkivate raskmetallide heitkoguseid.

Põletusseadmes tekkivate saasteainete heitkogused on arvatud keskkonnaministri 24. novembri 2016. a määruse nr 59 „Põletusseadmetest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ alusel. Süsinikdioksiidi heitkogus on arvatud keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määruse nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid“ alusel.

Saasteainete hajumisarvutused on tehtud US-EPA poolt välja töötatud Gaussi difusiooni-võrrandil põhineva arvutusmudeli Aermod versiooniga Breeze Aermod 7.9.0. Gaussi difusioonivõrrandi mudelil põhinevaid arvutiprogramme võib kasutada lähtuvalt keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ § 16 lg 2. Territooriumil asuvate hoonete mõju saasteainete hajumisele hinnati Breeze Aermod tarkvaramooduliga BPIP.

Keskkonnaamet kontrollis õhusaasteloa taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määruses nr 75 (edaspidi *määrus nr 75*) „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamisiirid“ sätestatud õhukvaliteedi piirväärtustele. AÕKS § 94 lõike 2 kohaselt ei tohi kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga välisõhku väljutatava saasteaine maksimaalne hetkeline heitkogus summaarselt ületada määruses 75 kehtestatud piir- ja sihtväärtusi väljaspool tootmisterritooriumi. AÕKS § 10 lõike 3 kohaselt eeldatakse õhukvaliteedi piirväärtuste ületamise korral olulise keskkonnahäiringu tekkimist. Ettevõtte õhukvaliteedi

taseme arvutuslikud tulemused näitavad, et ettevõtte tegevusega ei ületata õhukvaliteedi piirväärtusi ühegi saasteaine osas väljaspool käitise tootmisterritooriumi.

AÕKS § 92 lg 3 sätestab, et iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonna-kompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda. Määruse 74 § 17 lg 4 sätestab, et andmed ühel tootmisterritooriumil ja sellest väljaspool paiknevate heiteallikate koosmõju kohta esitatakse käesoleva määruse lisa 2 tabeli 12 kohasel vormil. Käitaja katlamaja korstnatest välisõhku väljutatavate saasteainete koosmõju õhukvaliteedi taseme arvutuslikul määramisel on arvestatud ümbruse teoreetilist foonilist õhukvaliteedi taset, mida on hinnatud samas piirkonnas olevate teiste ettevõtete õhusaastelubades ja LHK projektides esitatud andmete alusel. Lähimad õhusaasteloa kohustusega saasteallikad, mis paiknevad käitaja saasteallikate vahetus läheduses kuni 500 m raadiuses on: idakaarte suundades OÜ Cristella 250 m kaugusel (õhusaasteluba L.ÕV/323117) ja AS Võru Auto katlamaja 210 m kaugusel (õhusaasteluba L.ÕV/319157), lääne suunas OÜ Neveri katlamaja 400 m kaugusel (õhusaasteluba L.ÕV/321123) ning edela suunas Danpower Eesti AS-i Võrusoo katlamaja 510 m kaugusel (õhusaasteluba L.ÕV/300564). Suurimad piirkonna õhukvaliteedi mõjutajad eespool nimetatud andmete alusel on OÜ Cristella pagaritööstus ja Danpower Eesti AS-i Võrusoo katlamaja. Suurim õhukvaliteedi fooniline tase antud piirkonnas on lämmastikoksiidide õhukvaliteedi tase – $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (Cristella pagaritööstus – $10\text{-}25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ja Võrusoo katlamaja – $7\text{-}9 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Vääveldioksiidi ja tahkete osakeste foonilise õhukvaliteedi taseme peamiseks mõjutajaks on Võrusoo katlamaja, vastavalt $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ja $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Suurim suhteline õhukvaliteedi tase foonilist õhukvaliteedi taset arvestades tekib lämmastikoksiidide hajumisel ($0,265 \text{ } \ddot{\text{O}}\text{PV}_1$) käitaja põhikatla korstnast. Muude saasteainete hajumisel ei ületa foonilist õhukvaliteedi taset arvestades koosmõju õhukvaliteedi tasemed $0,1 \text{ } \ddot{\text{O}}\text{PV}_1$. Seega ei avalda käitaja katlamaja olulist mõju oma lähiümbruse välisõhu kvaliteedile. Koosmõju foonilistes õhukvaliteedi tasemetes on valdava osatähtsusega foonilised õhukvaliteedi tasemed.

Määruse nr 74 § 14 kohaselt esitatakse LHK projektis andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise. LHK projekti kohaselt ei põhjusta katlamaja korstnatest väljuvad suitsugaasid põletusseadmetes puitkütuse optimaalsel põlemisrežiimil põlemisel lõhnaaeriringut ning lõhnaaeriringu tekkimise võimalus väljaspool käitaja tootmisterritooriumi on vähetõenäoline.

Määruse nr 74 § 15 kohaselt tuleb LHK projektis anda müra võimaliku esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. Käitaja katlamaja käitamise senine praktika on näidanud, et see ei ole oluliselt mõjutanud lähiümbruse müraolukorda ega põhjustanud teadaolevalt lähiümbruses olulist müraaeriringut. Katlamaja senise käitamispraktika jätkamisel võib eeldada, et ka edaspidi ei põhjustata lähiümbruses olulist müraaeriringut.

Käitaja tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõikes 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral tuleb KeHJS § 3 kohaselt keskkonnamõju hinnata. Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*) § 2 punkti 1 kohaselt tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, kui rajatakse põletusseade, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on $50\text{-}299 \text{ MW}_{\text{th}}$. Käitaja põletusseadmete soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus $1,08 \text{ MW}_{\text{th}}$ jääb alla keskkonnamõju hindamise andmise vajalikkuse eelhinnangu künnise.

Õhusaasteloa omajale tulenevad seadusandlusest õigused ja kohustused, mis rakenduvad õhusaasteloa omajale olenemata sellest, kas neid kajastatakse õhusaasteloyal või mitte.

Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda õhusaasteloale.

III. OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust, osaühingu ATORAT taotlusest ja tuginedes AÕKS § 89 ning Keskkonnaameti peadirektori 18.07.2016 käskkirja 1-1/16/287 „Regioonide põhimääruste kinnitamine“ lisa 1 „Keskkonnaameti Lõuna regiooni põhimäärus“ punktidele 2.1 ja 3.5.8, otsustan:

1. väljastada osaühingule ATORAT (registrikood 10149559, aadress Pikk 4, Võru linn, 65604 Võru maakond) tähtajatu kehtivusega õhusaasteluba nr L.ÕV/328974 aadressile Võru linn, Pikk 4 (katastritunnus 91901:011:0088);
2. avalikustada osaühingule ATORAT õhusaasteloa nr L.ÕV/328974 andmine väljaandes Ametlikud Teadaanded;
3. käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest;
4. õhusaasteluba nr L.ÕV/328974 on kättesaadav Keskkonnaameti e-teenuste portaalis (<https://eteenus.keskkonnaamet.ee/>).

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest alates, esitades vaide korralduse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ena Poltimäe
juhataja
Lõuna regioon

Teadmiseks: Võru Linnavalitsus; Keskkonnainspeksioon

Peeter Ekstein
välisõhuspetsialist
Lõuna regioon